

DEPTO LEGAL INDOCHINE 40/4/31

GIÁ BÁN	
BÊN TRONG	NGOÀI QUỐC
1 năm 1.500	3.000
6 tháng 750	1.500
3 tháng 375	750

Mua báo phải trả tiền trước.
Cho và nhận tiền gửi của
TRẦN ĐÌNH-PHIÊN - 41
đường Quảng-Cáo, việc riêng
xin thương-ghi trước.

TIẾNG-DÂN

LA VOIX DU PEUPLE
Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy
Giấy phép số 42
Số 14/4/31

Loài người mà còn
trọng tiền bạc thì bất
mãm chiến - tranh
vẫn còn.

TƯƠNG - LAI TIỀN BẠC VỚI THẾ GIỚI HÒA - BÌNH

Cái công dụng của tiền bạc đối với nhân-loại ngày nay cần-yếu như thế nào, đưa trẻ nèn ba cũng biết dư. Trên đời chắc không có vật gì mà người ta qui-trọng hơn tiền bạc cho bằng tiền bạc, thậm chí cho rằng « đồng tiền là huyết mạch », « đồng tiền liền khúc ruột », « có tiền mua tiên cũng được », cái giá-trị cao quý, cái thế-lực ghê gớm của tiền bạc thật là vô cùng. Cho nên từ khi trong loài người có chế-độ của riêng tới giờ, thế-lực của nó càng ngày càng to lớn, người ta ai cũng tỏ lòng sùng-bái nó mà không hề dám nói động đến nó một chút nào. Như thế nghĩa là ai cũng in trong óc rằng tiền bạc là một vật chỉ có ích cho loài người, chứ không có hại chút nào, và cái địa vị nó là bất-di bất-dịch. Thế mà hôm nay lời đàm bệ bút viết bài này, chắc không khỏi bị độc-giả tặng cho cái tiếng « ngông cuồng ». Nhưng, người đi trên không khí là một việc từ xưa không ai nghĩ tới, mà ngày nay đưa lưng trời cũng có người ăn tiệc, thế thì cái ý kiến tôi trong bài này chưa hẳn là mộng-tưởng.

Trong một số báo Tiếng-Dân (số 72 ra ngày 21-4-28) ông Tri-Nan có viết một bài đề là « Sự ác liệt của đồng tiền ». Bài ấy ra đã lâu chắc độc-giả không nhớ, vậy xin trích lại đây vài đoạn cốt yếu:

« Trước hãy xét ở nước ta: « trong gia-đình cha con từ « nhau, vợ chồng bỏ nhau, « anh em lìa nhau, chẳng phải « vì đồng tiền đó sao? Trong « xã-hội biết bao nam-thanh « nữ-tử, cũng vì đồng tiền mà « phải quăng mình vào nơi « địa-tiên.

« Biết bao bản-dân hằng « ngày chết đói, chết rét, chết « tại, chết bệnh, biết bao tráng- « sĩ cả đời sống cực, sống khổ, « sống dở khóc dở cười, chẳng « phải vì đồng tiền đó sao? « Biết bao thanh-niên tuấn-tú, « cũng vì đồng tiền mà nỡ « đường học-vấn đứt đoạn dở « dang, đánh chén chịu giam « cầm, thậm chí một khối óc « vuông trong vòng lối làm « ngu dốt? »

« Xét ở thế-giới: Cuộc chiến « tranh năm 1914-1918 nuôi « hết bao nhiêu là sinh-linh « trong khắp thế giới, gây ra « cái họa đói rét cho loài người, « chẳng phải vì thế-lực đồng- « tiền, anh thì giúp nước này,

« anh thì giúp nước nọ, mới « gây nên trận đại-chiến ghê « gớm đó sao? »

« Trận đại-quốc-liên-quân ở « vào khoảng năm 1900, đánh « phá nước Tàu, bắt Tàu bồi « bốn vạn năm ngàn vạn lượng « bạc, chẳng phải vì món tiền « sao?... »

Xem thế thì tiền bạc làm hại loài người về hết cả các phương - diện, mà lâu nay không ai nói gì đến.

Ngày nay các nước trên toàn-cầu, đua nhau xướng tái-bình hòa-bình rầm rầm, mà một vật làm trở ngại cho cuộc hòa-bình như thế thì không nghe nói đến.

Xét như trên đã nói và xem thực sự của thuyết hòa-bình mấy lâu (sau khi xướng hòa-bình, các nước mạnh đua nhau đúc súng sấm tẩu), ta không cần suy-nghĩ lý luận gì khác, cũng biết ngay rằng thế-giới chưa có thể hòa-bình được. Những hòa-ước Kellogg, điều ước tái-bình, chẳng qua bán rẻ, họ bày ra để phỉnh phờ nhau mà thôi. Có nhiều nước hiện đương ở dưới quyền lực đồng tiền, nghe vậy liền xướng ra thuyết « dễ huê » để dợi cơ-hội hòa-bình!!!

Ồ! Vàng bạc làm đen lòng người, (hoàng kim hắc thế tâm), hòa-bình chỉ là! Ngày nào trên thế-giới còn có đồng tiền thì loài người vẫn còn giết lẫn nhau ngày ấy. Người ta đoán đến năm 1932 sẽ có một trận đại-chiến nữa, nhưng tôi chắc rằng không ngày nào là không có trận đại-chiến ngầm ngầm ở trong đời.

Các nhà xướng thuyết hòa-bình, thật có lòng nhân-đạo, trông thấy cái bi-kịch kẻ người không ăn sướng, kẻ làm khổ ăn không, lấy làm thấm mực thương tâm, sống muốn chó hòa-bình, trước phải lo làm sao cho tương lai tiền bạc sẽ hóa thành vật vô-dụng, làm sao cho cách phân-công và sự sinh hoạt của loài người được như luật bình-dẳng, làm sao cho người ta hết cạnh-tranh về vật-chất nữa, lúc bấy giờ hai chữ hòa-bình không cần kỹ hóa ước mà cũng thành hiện-thực.

Kết luận bài này, tôi xin mượn câu dưới đây làm lời thán ngán, và trông cho mau được thực-hiện: « Hòa bình! bao giờ trên thế-giới này đồng tiền tuyệt tích thì mới hòa-bình được. »

Màu - Linh

VẬN-VĂN

Mưa đêm
Non sông đắm một phủ mây đen,
Đêm giờ mưa dầm lại tối thêm.
Nước động ao, hồ sóng liêng ech.
Gió lay cây cỏ hải hồn chìm.
Mặt đường chớp rỏ trời như rách,
Mây tắc bàn long đất muốn chìm.
Chân cảnh đêm trường ngời đọi sáng,
Kìa ai giấc ngủ vẫn yên đêm.

M. T. N.

Bản-nông thần
Thần phụng nhà nông giữa buổi này,
Lâm ân nghĩ cũng thiết chủa cay!
Hạn vừa qua khỏi liền pha lụt;
Nước mắt mở hơi kheo sạch tay.

Mùa này đã thế hết trồng rồi!
Mùa tới còn trông được nữa thôi.
Sao thấy trời giờ cay nghiệt mãi,
Bướm từ từ độ biết nhớ ai?

Chạy « quào » chạy « quẩn » khắp đồng làng
Đến cửa kia xông lại cửa này,
Chén gạo cả khoai đã khờ nhĩ.
Không thừa đâu có để cho vay.

D. B.

Lại biểu-tình ở QUẢNG-NGAI

Theo tin Arip ngày 22 Janvier, bữa 19 Janvier lại có một đám biểu tình khác ở Quảng Ngãi. Dân biểu tình đóng đến độ hai nghìn người, bị đưa lính khố xanh và bộ binh vào để giúp sức để giải tán. 35 người bị bắt. (Arip không nói chết bao nhiêu). Quan Khâm sứ Trung kỳ và quan Trung Ủy nhà binh ở Huế đã vào Quảng Ngãi đồng nghị bàn về sự đại ở các miền rối loạn những đồn lính mới, lại có lính khố đỏ ở Tourane kéo vào giúp về việc đề phòng nữa.

LẠI KHÂM PHÁ ĐƯỢC Một ở CỘNG-sản ở SAIGON

Viên cô Bà chiến là ông Delorme hôm 17 Janvier vừa rời đến Saigon vào máy cũng viên có quân thú nhĩ rằng tại quận này có một cái ở cộng sản. Hai ông cùng dẫn nhau đến gần ga xe lửa vào khám phá được một cái nhà bí mật có máy in và người thợ đang in báo « Cơ đồ ». Khám xét trong nhà thì có rất nhiều giấy tờ sách quốc ngữ, chữ nho và chữ Tây, và một tờ báo « Humanité » (Nhân loại). Lại cũng có rất nhiều nhiều nhứt trình cộng sản như « Cơ đồ », « Cơ về sản », « Nhà quê »... Ngoài ra lại có một cái máy để in truyền đơn nữa. Người thợ đang coi máy in chạy, và có hai người một người dẫn ông và một người dẫn bà ở ngoài bước vào đều bị bắt. Hỏi ra thì chúng mới thuê căn nhà này từ bữa 1er Janvier.

Người ta nói rằng có lẽ cái nhà bí mật này bị khám phá ra là vì một người cầm đầu trong vụ đình công Nhà bè thất vậy.

Một chiếc tàu bay dựng phải một con chim đại bàng ở Ấn-độ

Tin Labore (Ấn độ thuộc Anh) ngày 20 Janvier cho hay rằng có một chiếc máy bay nhà binh đã đâm nhảm một con chim đại bàng rất lớn. Một cánh máy bay hỏng, máy bay phải té xuống, có hai người trên máy bay thiệt mạng.

Cái nạn thất-nghiệp ở Huê-kỳ

Trong một năm nay cái thảm trạng thất nghiệp càng ngày càng to lớn, trên toàn-cầu bình như không còn vấn đề gì quan trọng bằng cái vấn đề thất nghiệp. Bàn chuyện chiến tranh, nói chuyện hòa bình chẳng qua là hoặc đề phòng một cái tai vạ tương lai, hoặc tìm giải một cái tình hình hiện tại, tuy có vẻ bức cấp nhưng nghĩ đến cái nguyên nhân thì chiến tranh hay hòa bình cũng không đủ làm họa hay gây phúc cho nhân loại, mà cái điều cần kíp nhất cho hạnh phúc của một dân tộc là điều như vậy trong sự sinh hoạt. Vì thế mà cái vấn đề thất nghiệp có vẻ quan trọng hơn.

Theo số điều tra của hội Quốc tế lao động ở Genève thì số người thất nghiệp trên thế giới hiện nay cũng độ 12 triệu cho đến 15 triệu người (xếp hai ba lần dân số Trung kỳ). Mười tám triệu người không cơm ăn, không việc làm, không có chỗ nương dựa, sống rày chết mai, đó không phải một cái hiểm tượng là gì? Trong các nước mà cái nạn thất nghiệp đang lên lên một cách rất nhanh là ở nước Huê-kỳ là nước giàu nhất trên thế-giới. Cũng lạ thật! Theo như các báo đăng thì trong mấy tháng vừa rồi số người thất nghiệp tăng lên đến tới bảy, ở Huê-kỳ chưa từng thấy cái hiểm tượng thất nghiệp đường ấy bao giờ.

Hiện nay số người thất nghiệp ở Huê-kỳ lên đến bao nhiêu? Cái đó chưa dám đoán rõ vì hiện chưa có cuộc điều tra cho mình bạch. Nhưng có nhà cho là số người thất nghiệp ở Huê-kỳ cũng độ 4 triệu rưỡi; có kẻ lại nói là 6 triệu. Vậy lấy số quân lính thì chắc số người thất nghiệp nội trong vòng 4 triệu rưỡi lên 8 triệu. Dầu thế, so với buổi thường thì một số 5, 6 triệu người thất nghiệp ở Huê-kỳ cũng là một điều chưa thấy, vì xưa nay ở Huê-kỳ số người thất nghiệp chưa hề quá số một triệu 8. Đó là chưa kể những hàng thất nghiệp lơ đãng, hoặc trong tuần chỉ làm có mấy ngày, hoặc bị chủ xưởng bới lương... và những hàng lao động này không được có tên vào sổ danh nước để hưởng món tiền cứu giúp, vì vậy mà nhà đương cuộc không biết đến.

Hiện nay trong các thành phố ở Huê-kỳ đều có tình hình những hội từ thiện, cứu tế. Nhưng trong mấy tháng nay tất cả các thành phố cũng đều kêu van rằng số người thất nghiệp càng ngày càng tăng lên quá, không sao trợ cấp cho đủ được. Tại một số từ thiện nọ, một hàng người đòi đương cấp cho xin trợ cấp, lại có một người hai bên có hai tên lính đứng đỡ. Người này vì đòi quá đàng không vững, liền trạng đến thế là càng!

Ở xứ Ohio tại Toledo trong một năm mà số 233 gia đình thất nghiệp được giúp lót đầu năm thì cuối năm số ấy đã tăng lên đến 1916. Cũng trong xứ ấy tại Dayton mới đầu tháng 5 mà cái số liền dự bị về sự cứu tế đã lên tới 65%.

Ở xứ Kentucky tình hình lại khảm cấp hơn nữa. Tại thành Louisville vì không có tiền trợ cấp mà 1.700 gia đình bị nạn phải bị bỏ liêu.

Ở Chicago ông chủ số cứu tế đã ước rằng số người thất nghiệp hiện nay đã đến 300.000 người; nghĩa là choán hết một phần mười (10%) trong số dân cư tổng cộng.

Phần nhiều trong các thành phố đều có lập các sở thí, mỗi bữa phát-bánh, cho dân thất nghiệp và có làm nhà cho những người không nơi nương dựa được nấp thân.

Ấy đó cái nạn thất nghiệp ngày nay đã rõ rệt, làm cho chính phủ Huê-kỳ không sao có thể điềm nhiên tọa thị được. Nhưng vì chưa có đạo luật xã hội bảo hiểm nên việc cứu tế cũng phải tạm thời sắp đặt. Chính phủ lại đặt ra những việc công tác để cho nạn dân được có chỗ ăn làm. Vì vậy mà chính phủ trở lại lập ra nhiều công sở, và đương sa cầu công... để thu dụng dân thất nghiệp. Về các công việc này sẽ chỉ ra một số tiền 25 ngàn triệu mỹ kim (25 milliards). Một phần ba số tiền này để trả công thợ còn 2 phần nữa là để mua sắm vật liệu. Các thành phố lại tìm cách thu dụng những thợ không chuyên môn, mở ra các công việc nhẹ, như là bõ công viên, sửa san đường sá, tu bổ các công sở v... Sau cùng chính phủ lại khuyến các nhà tư bản nên thuê mướn người để sửa sang tất cả điều gì cần kíp trong nhà đương khoảng không khoảng này để cho người thất nghiệp có việc làm.

Coi đó thì dĩ biết không phải là chính phủ Hoa thịnh đến và các xứ liên bang không ngờ ngàn gi đến bọn dân thất-nghiệp, nhưng cũng không làm sao trừ được cái nạn thất nghiệp ấy. Sao vậy? Là vì cái nạn thất nghiệp, không phải sinh ra trong lúc một mai một chiều, nên cũng không có phương pháp gì trừ đi được trong khoảng thời gian vẫn về.

Bản này là nói về cái nạn thất nghiệp ở Huê-kỳ. Vì Huê-kỳ là một nước giàu nhất ở thế giới. Cái tiếng « thất nghiệp » và « giá nhứt ở thế giới » có cái vẻ tương phản. Nhưng người Huê-kỳ ra ở Nhật bản tình hình cũng càng ngày càng không bằng; ở Đức số người thất nghiệp lại tăng lên đến gần 2 triệu (1.917.814 người); ở Áo có 158.124 người thất nghiệp; ở Bỉ, 15.202 người thất nghiệp; ở Ý, 399.004 người; ở Pays-bas, 52.777 người; ở Pologne 170.665 người; ở Roumanie 23.238 người; ở Suede 20.147; ở Tchecoslovaquie, 37.853 người; đầu dân số người thất nghiệp cũng đều nhiều. Mà n'liều nhất là ở Anh: số người thất nghiệp ở Anh có đến trên 2 triệu (2.110.048) (1)

Không những Huê-kỳ mà cả thế giới đều đương trải qua một thời kỳ rất khủng hoảng là cái thời kỳ thất nghiệp. Nguyên nhân sự thất nghiệp ở Huê-kỳ cũng như ở nước khác, rất phức tạp; nhưng có một điều mà ai cũng không thể chối được là cái nguyên nhân ấy đều do tình hình kinh tế mà ra,

CHUYỆN HAY

Sợ cái kêu
xâm mưu làm

Kim tiền vạn, vàng! không biết người ta tài làm sao mà nói, không sợ chút xíu nào hết. Có tiền thì, muốn thì, muốn đất chi cũng được, thậm chí, muốn cái triết cổ triết hòng muốn nhiều cái, cái người ta mà cũng được đi. Có đến, cảnh « chấy tá » thì trời ơi, khi « khỉa chấy đung » thấy đời bất học, cũng chỉ, nhàn nhàn mà nói, lúc « sao đi đàng », lên, chỉ cần cho được chiếc chiếu, mành mà phủ cũng không có một lợi cho chờ! Cái thế lực đồng tiền đó to đại như vậy, mà người có nó không sợ, phải sợ sợ gì mất mát mới được. Chỉ buồn gánh hôm qua của chạy của rảo ngoài đường, hôm nay đi xuống gành đi lên lên gành vàng vào làm ông thần « mây trắng », chủ thợ mộc hôm qua của đào còn của của của của của, hôm nay đã chôn vào làm công trong số may ông...

Nam sơn minh nói, đồng, đời này giờ, có người bảo: « thằng cha này lợi nói chuyện kinh tế xã hội chỉ chờ đợi » Cơ khổ Nam sơn minh có, phải kinh tế kinh tế xã hội xã hội chi đạo có, mỗi đống vậy để rồi nói chuyện học, đồng nghiệp, Ngọc-Hoàn cho đi, Ngọc-Hoàn, người thường hay viết « CÁU, CHUYỆN BUỒI MÀI » ở báo Đồng phượng, nay vì làm không đủ tiền sam banh sang sửa bộ sửa đi làm thêm, nghề ông lang, khai trương bao giờ không biết mà vẫn cứ đi đi đi cho « thướt » và « bạch » Nguyễn Nhật, nhiều câu con trai có vợ rồi mà còn đi chòm chòm, đồng, thế được số thanh danh thế này có con gái, con hươu, tán vượn, thế đó mạng là chưa vợ, là chung thân, đến khi đôi đôi: mới hoa rồi thì họ sẽ ngay giây cương, làm cho các cô tức mình tức, vậy kêu, anh đi tự vẫn là vậy. Ngọc-Hoàn, cho bài (thuộc): « các cô hay thích có ở trong nhà nếp nếp nhàn nhàn đến thì lớn giờ của chính phủ bắt buộc con trai những đứa này - phải đi ông nữa ai có vợ thì phải khấn thần (thần) hình người vợ vào tay, bắt rồi thì khỉ họ đi hỏi vợ hoặc, muốn là, làm, cũng có hay bỏ nào thì trước hết bắt họ học cái cảnh tay ra xem đã... »

Ngọc-Hoàn tặng tiền thì làm thêm nghề thuộc cũng sao, có đầu minh chủ Ngọc Hoàn vụng-linh đó, nếu minh thì minh rồi chuyên một nghề viết, một tri, anh, lúc này minh phụ học viết chánh sách « đạo, kinh », « đạo học » để đi se đẹp, đi bộ... thì đó, có tiền thì đi đàng, của chi làm ông lang mà lại ông lang cho bài thuộc cay, nghĩ « ỳ », không bôn « lờ » chờ thiệt, Nam sơn minh rồi đây cũng chờ đợi đi thôi. Lệnh lì lệ, anh, có tiền thành ra con voi, Ngọc-Hoàn cũng biết cái đó cho rằng là làm so so cho đó có đầu thì thôi, mấy bác thần hình lại đồng những anh ta, đại, đại, đại làm theo cái kiến tâm mức, số đầu chỉ số, có 31 tâm thần làm được cái được. Một phần thì đầu, phần thì đó, số ai đồng nói Thiệt biết chỗ nói đó Ngọc-Hoàn bác ơi!

Nam-sơn

Tòa Kiem duyệt bỏ một đoạn

(1) Các số thống kê người thất nghiệp này là theo bản điều tra vừa rồi của hội Quốc tế lao động.

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ JOB

DOLAI

Của loài người
III. - Người là một thứ động vật xã hội (Tiếp theo)

Trước khi giải đáp vấn đề trên kia (xã hội loài người vì sao đã phát triển mà cách tuyệt vời các động vật khác?), ta còn phải giải đáp vấn đề sau này: người là vì sinh tồn mà cạnh tranh, có động những phương pháp đồng với các động vật hay là dùng phương pháp khác?

Thường thường người ta cho rằng cái phương pháp cạnh tranh của loài người cũng giống như cái phương pháp cạnh tranh của động vật, song đó chỉ là quan sát ở mặt ngoài. Các nhà học giả phổ thông đều lấy cái học lý «vật cạnh tranh trạch, thích giả sinh tồn» của Đại nhĩ Văn để ứng dụng về xã hội, khoa học, như thể dù c ứng rằng họ không phân biệt sự cạnh tranh của vật loại cho sâu xa, họ thực không hiểu rằng «cạnh tranh», trong bình thức xã hội nào cũng vậy, chỉ là cái sản vật của lịch sử, cho đến cái câu nói «vật cạnh tranh trạch, thích giả sinh tồn» của Đại-nhĩ-Văn không thể giải thích được hết thấy các hiện tượng cạnh tranh thực tế được, mà chỉ thành một câu nói trơ trọi không thôi. Vậy chúng ta không thể đem cái pháp tắc của chủ nghĩa Đại nhĩ Văn mà dùng thẳng về xã hội được. Trách nhiệm của chúng ta là phải giải thích rằng những pháp tắc của khoa học tự nhiên, có thể lấy cái bình thức riêng cho loài người, mà biểu hiện ra ở xã hội thế nào được. Không biểu rõ đến ấy thì không thể tìm biết được pháp tắc lịch sử xã hội loài người.

Ấn cách tư duy: ở chung quanh chúng ta, không những chỉ là tự nhiên mà thôi, lại là xã hội loài người có cái lịch sử riêng, cũng cái khoa học riêng của mình. Nói như thế là: bất luận loài người là do động vật mà đến, sự phát triển của loài người trong xã hội văn hóa, khác hẳn với sự tiến hóa của động vật giới, nghĩa là cái bình thức phát triển của loài người với cái bình thức phát triển của động vật không giống nhau chút nào với Đại nhĩ Văn nghiên cứu áp lực tiến hóa của sinh vật với Mã khác Tư nghiên cứu pháp tắc lịch sử của nhân loại là theo hai chiều khác nhau khác nhau. Semkovsky nói: «Sinh vật học của Đại nhĩ Văn là nghiên cứu loài người ở trong động vật giới; xã hội học của Mã khác Tư lại tiến lên một bước mà nghiên cứu loài người ở trong lịch sử, hoàn toàn khác hẳn với động vật khác».

Cái bình thức phát triển của loài người với cái bình thức phát triển của động vật khác nhau là ở chỗ nào, vấn đề ấy ta lại phải nghiên cứu.

(Còn nữa)

Nguyễn thị Huệ

ÔNG TÂY AN-NAM
Ấy là một quyển hải tịch của ông Nam xương soạn, mới xuất bản bán tại 17 Bd. Francis Garatier Hanoi, mỗi quyển 0\$40.
Bản báo có nhũ ảnh một quyển, xin có lời cảm ơn tác giả, và giới thiệu cũng đọc giá biết là một lịch có hương thơm. Tiếng dân

PHÒNG KHÁM BỆNH

THÂN TRỌNG PHƯỚC,
thầy thuốc

Bắt đầu từ 20 Janvier 1931 tức là tháng hai tháng chạp ta.

Buổi sáng: Từ 9 giờ rưỡi đến 11 giờ rưỡi.

Buổi chiều: Từ 3 giờ rưỡi đến 5 giờ rưỡi.

Số nhà 141 - lại đường: Gia Long (Ngã Giẽ)

Trước mặt trường Pháp Việt cũ - gần thép nói số 28 HUẾ

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

HUẾ

Việc rời rạc ở Lô thị (Abattoir)

Hôm 19 Janvier, tòa án Tourane đã xử việc rời rạc ở Lô thị Huế. Ông Thủ y bị 3 tháng tù treo và 50 quan tiền phạt. Vì thường bỏ đi từ rảnh.

THANH-HÓA

Trường học có phải nơi...

Làng Đại-bối, phủ Thiệu-hoa chúng tôi hồi năm 1927 có lớp học đường, để cho trẻ con học tập. Thầy dạy trò học, lâu nay vẫn như thường. Hôm 30 Decembre 1930 mới rồi, buổi học sáng vừa tan, cửa trường vẫn đóng chặt mà trong vẫn nghe thì thào có tiếng người. Thấy vẻ lạ lùng. Ján làng mở cửa vào xem, thì ra ông giáo đang cùng một cô thiếu nữ... nghe đầu là tình nhân của ông, mà đã cùng ông thế hải minh sơn, đức tâm chờ đợi một ngày cho thỏa tình...

Đàn hỏi: Bẩm thầy trường ta mới có cô này vào học bằng?

Một phút, 5 phút, 10 phút, chớp mắt ông giáo vẫn lấp bắp muốn nói, song cái máu đã lộ ra trước mắt, làm cho ông ập ứng mà nói không ra lời. «Hôm thưa thầy có này vào đây...?»

«Phải, có này vào đây mượn... mượn... tôi... tôi... tôi viết cái thơ và...» Nói đến đây ông bèn đánh chữ «r» rồi cái mắt. Máu lời ông nói bắt để nghe quá! một người con gái thanh niên đương độ vườn xuân còn vừa đóng trên gai, mà dám thưa dịp vắng vẻ vào nhờ một người con trai viết thơ!

Học đường là nơi để dạy trẻ con, chứ có phải là chỗ trong dân trên bậc đầu? Chán nhĩ!

Quang-Thành

NGHỆ AN

Một vị «quan» mới

Gần đây có phong trào lớn xôn xôn chánh phủ đặt ra thành phố huyện đoàn, có tên Ph. q. V. làng Thanh-sơ huyện Quỳnh-lưu làm lý trưởng để nhiều lần dân phải kêu van, nay không rõ luôn cái thế nào lại làm phó huyện đoàn. Từ khi nhân chức phó huyện đoàn, y tự xưng là «quan», làm ra nhiều đứn chương tại tại mới: như là đi tuần đến làng Bối-luyện, hương kiểm chưa kịp chào, y đã bắt tội vô phép rồi đập đánh xỉ mả. Đến làng Thanh-dâm lý trưởng, hương kiểm chào bằng «thầy», y cũng đập đánh thỉch máng mà bảo từ nay về sau phải chào

xuân, mà hai bên đường cây cối nhà nước trồng lại đây khít, hề mỗi buổi gió đưa qua là là rụng đỏ xuống như mưa sa. Nhà cửa ở dọc theo hai bên là đường, mỗi ngày phải quét năm ba lần, thế mà quét rồi thì rác lại đổ xuống liền tay. Nhiều người lính «bô-lit» gác đường hoặc vì chột tư hiên nhỏ mọn, hoặc muốn ra một «ta đây», chụp lấy có đó mà biên phạt rất dễ dàng. Mỗi lần bị biên là phải nộp 0\$40 bạc phạt, vào phải đi dân! Mà thời không kẻ nào gi được rác!

Những rác dơ dáy có hại cho vệ sinh chung thành phố thì bị phạt 0\$50, chủ thiết tưởng là khó rụng xuống gầm, quét bỏ không hết, mà hề lính gác đường xen «rác» là quan trên phạt ngay 0\$40 thì thật oan ức công tôi lắm.

Mong quan trên lưu ý cho.

Dân

QUẢNG NAM

Một mối lợi mới có

Ở thôn quê theo lệ xưa thường dân cưới thì họ nhà trai phải nộp cho lý trưởng một quan tiền gọi là tiền cheo. Gần đây nhà nước đổi lệ đặt Hương bộ coi về việc hôn thú sanh tử. Theo điều lệ nhà nước thì việc cưới xong, hoặc cha mẹ anh em hai họ trai gái tới hương bộ khai lên tuổi cấp vợ chồng mới ấy và nộp hai cái bạc. (0\$20).

Mới rồi làng Chiên đàn phủ Tam kỳ em ông X. ở, cưới con gái bà D (làng Chiên đàn) đi nộp cheo đến ba lần không xong, Hương bộ làng Chiên đàn eo xách đòi cả cha mẹ hai họ, chàng rể có dâu, mai dong mà bảo nộp 0\$40 mới chịu Cay nghiệt nhĩ! Quả vậy thì phép nhà nước đặt ra là một sự rỗi cho dân, mà lại một mối lợi cho người thừa hành sao? Biết chuyện

Bồ chánh

«Tại lao Quang-Nam»
Số người bị bắt khi đầu vẫn nhiều nhưng sau xét ra vô tội nên được tha nhiều, chỉ còn non ba trăm.
Tu Trúc

THE GIỚI-SỬ

ĐẮC-GIA (Gửi tiền trước) 1\$00
ở xa xin gửi tiền trước
Đào-duy-Anh. Huế

VĂN - PHÒNG LUẬT-SƯ

P. Mourlan và M. Pascalis

LUẬT-KHOA TIẾN SĨ

40 đường Gambetta - Hanoi

Phát mới tại Tòa án Tourane, ngày thứ năm 12 Fevrier 1931, hồi 9 giờ sáng.
Một thừa đất tại Tourane, đường Musée, số 248 của báo đồ thành - phố Tourane

Đặt giá tám trăm đồng bạc (800\$00).
Đặt giá từ năm chục đồng (50\$00) trở lên.

Hỏi thuê lệ tại phòng giấy Luật sư Mourlan và Pascalis, Hanoi

LẠI PHIM CHỚP ẢNH BỊ CẤM NỬA

Nghị định tòa khám ra ngày 15 Janvier 1931 cấm không cho chớp trong địa hạt Trung-kỳ cái phim ảnh nhảm nhí là: «Dưới bàn chơn sắt».

Cùng các bạn tri âm của Khuyन्ह-Diệp

Quyển «Du-Lịch Quảng-Binh» mà Khuyन्ह-Diệp định xuất bản để làm quà Tết 1931, vì in tại Hanoi xa xôi, chúng tôi chăm nom việc sắp đặt sửa sang không được, lại cố in gấp gấp cho kịp đầu năm Tây, nên sai sót đi nhiều. Đã sai sót là quyển sách mất cả giá trị thời không lẽ cứ để vậy mà đem hiến cho bà con.

Vậy Khuyन्ह-Diệp xin chịu thiệt thòi, đem về Huế in lại hết cả. Công việc, nhà in mới bắt đầu làm, là ngoài Tết Nam mới xong.

Mong các bạn Khuyन्ह-Diệp biết cho và xin các bạn vui lòng chờ đợi.

KHUYNH-DIỆP «cần» cáo

Bách-bồ-vệ-sinh - vè - vô - sinh

Rượu Đết

Tết 11 Nhà nào (tranh) hoàn đẹp đó thì trên bàn đều có bày một vài chai BACH-BỒ-VỆ-SINH hiệu Tham-Thiên-Đường.

Ai buồn hỏi giá riêng

Mỗi chai giá: 1\$50

Tham-thiên-Đường Tham-thiên-Đường

Thê-giới-sử

Nhiều ngài gửi thơ đến bởi chúng tôi về THE-GIỚI-SỬ, chúng tôi xin trả lời chúng rằng vì sách to cho nên in có hơi lâu, song cũng chừng trong ba tuần lễ nữa là xong, xin bà con gần chờ cho, chúng tôi mong lắm. Sự in chậm đó là về y ngoại, chứ vốn chúng tôi cũng hết sức làm cho mau.

Quan-hải cần cáo

bằng «quan». Y lại dùng mấy tay tuả hệ ở các làng để tìm tức cho để đường đục khoét, nhiều người bị lý.

Ồ! nhân buổi rỗi rỗi này những kẻ thừa hành mượn cơ dọa người, dân cũng khổ lắm nhĩ!

Rõ chuyện

HÀ-TỈNH

Tòa Kiểm duyệt bỏ

Một người dân trong hạt

QUẢNG-TRỊ

Án mạng

Ở dân gian ta khi có án mạng xảy ra, thế nào cũng nẩy ra hai câu chửi nhau: một là rỗi cho nhà có án mạng đau xót đã đành, mà ja còn phải cút tên nhà nạt nữa; hai là may cho người có trách nhiệm gặp được mối hàng tha hồ mua về bán mất.

Thế mà mới rồi có vụ án mạng nầy, ở làng Phương sơn, phủ Triệu phong ngày 17 tháng 11 ta, khi cái lý nói trên. Nguyên tên Trần Phủ cầm chông cồng phong một mình vào đám cây rơm tự lấy khăn che mặt cổ chết.

Việc tra xét xong không lời thối gi, không dây dình đến ai.
Ở ngày nay mà được thấy cách «bắt nhiều» không ấy, ai cũng phải nhận là tiếm có.

TOURANE

Cái nạn «phạt rác»

Về mùa này, mưa gió / thường

HUYNH-THUC-KHANG CONG-TY

Chuyên-trách tập-cđ, vốn 30.000.000

Hội sở tại Đường Đông-Bà, HUẾ

R. C. TOURANE N° 4

GIẤY MỜI NHÓM ĐẠI-HỘI-ĐỒNG THƯƠNG-NIÊN (1)

Thưa các ngài cố đồng,

Chức vụ nhóm 29 trong định lệ Công-ty, xin mời các ngài đăng ký giấy mời... (chi tiết về hội đồng)

ĐỀ MỤC NGHỊ-SỰ:

- 1) Duyệt sổ năm 1930.
- 2) Bầu hai viên Hội-đồng kiểm-sát
- 3) Vấn đề chia lời
- 4) Việc vôi.

Nếu ngài nào bận việc không đi được, thì xin ký giấy ủy-quyền (theo kiểu dưới đây cho một vị cố đồng khác, thay mặt ngài trong khi đến dự Đại Hội Đồng)

Huế, le 20 Janvier 1931. QUẢN-LÝ HUYNH-THUC-KHANG

KIỀU GIẤY ỦY-QUYỀN

Tôi tên là... ủy quyền cho... (mẫu giấy ủy quyền)

CÔNG CUỘC HƠN 100 NĂM!

Các ngài có cần đến thuốc xin mời lại hiệu

VINH-HUNG-TU'ONG

Vinh, Hatinh, Donghoi, Hué, Tourane, Faifoo

Sẽ được như ý... (chi tiết về hiệu thuốc)

DẦU VIỆT-NAM TRỊ BA CHỪNG

Mua dầu cũng là tiền, mua giấp cho chúng tôi lợi có phần hơn.

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM,

NỘI CẤT TIỀN LÀM VỐN... (chi tiết về hội tiết kiệm)

Đại-ước ở tỉnh Thượng-Hải (China). 7, Avenue Edouard VII

Vốn của Hội: 65.000 đồng... (chi tiết về vốn hội)

Thành lập ngày 31 décembre 1927... (chi tiết về ngày thành lập)

TỔNG-CỤC LỚN ở HONG-KHÔNG... (chi tiết về tổng cục)

PHÓ-CỤC TẠI HUẾ... (chi tiết về phó cục)

HỘI LẬP DƯỚI QUYỀN CHÁNH-Phủ ĐÔNG-Pháp KIỂM-CỐ

Số bạc số tích của Hội gửi tại Ngân-học của Nhà-Nước ở Saigon.

Muốn hạ-tiền cho có cái vốn, hoặc để dành cho con gái khi vu-qui,

thì nên lấy một Phiếu (BON) của Hội

VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

GIẤY PHIẾU, NGƯỜI CHỦ PHIẾU ĐƯỢC LÃNH LA

Một ngàn đồng

SỐ TÊN NHỮNG NGƯỜI ĐẠI-LY ở TRUNG-KY THUỘC QUYỀN M. CURÉIN ở TOURANE

TÊN TÍNH	DANH HIỆP CÔNG CHỨC ở CỦA NHỮNG NGƯỜI ĐẠI-LY
Dòng-hồi	M. HỒ QUÍ-LANG, Thượng-môi.
Quảng-trị	Thần-Lân chủ nhà hotel Lico.
Huế	Nguyễn-Tiến, làm nghề ở trong thành. Rue góc bộ công
Faifoo	Nguyễn-Tiến-Hà, thương-mại số nhà 106 phố Quảng-đông
Tam-kỳ	Nguyễn-Quang, tư-chủ.
Quảng-ngãi	Trương-quang Luyến, thương-mại, chủ nhà hotel
Qui-nhơn	Phạm-Điện, thương-mại.
Sông-cầu	Trần-quai Thiệu, chủ tiệm chụp bóng.
Nha-trang	

KHÁNH-HÒA

Nên thiết tha một chút... (chi tiết về vụ án)

NAM-KỲ

Tin thêm về vụ bãi công... (chi tiết về bãi công)

AI-LAO

Đàn bà được ăn tiền công đồng... (chi tiết về lao động)

AI-LAO VIETIANE

Xe kéo đi đâu hết?... (chi tiết về xe kéo)

Lại câu chuyện cuộc xe đạp

Tourane-Huế... (chi tiết về câu chuyện xe đạp)

NHIỀU NGƯỜI BỊ PHÒNG-TÍCH

Phong-Tích dân ảng... (chi tiết về phong tích)

BẮC PHƯƠNG LẠI KẾT HỢP CHANG?

Hương-cảng, 17 Janvier... (chi tiết về liên minh)

NƯỚC TỰ GIÁC TỎ GIỚI THIÊN TÂN

Tiến-tân, 15 Janvier... (chi tiết về tự giác)

TỔNG-CỤC LỚN Ở HONG-KHÔNG

PHÓ-CỤC TẠI HUẾ... (chi tiết về tổng cục)

VIỆC THÈ - GIỚI

Trung-Hoa... (chi tiết về việc thè giới)

AU-MỸ

Thượng-Hạ nghị... (chi tiết về Âu Mỹ)

AI BIẾT XIN CHỈ GIÙM

Tên tôi là Thái-thị-Khang... (chi tiết về tìm kiếm)

Ngày KỶ - NIỆM NHỊ-THẬP CHU-NIÊN

Nhân đến ngày 10 Janvier này là ngày KỶ NIỆM của Hội HƯƠNG-KY PHOTO 84... (chi tiết về kỷ niệm)

CẢM LÒNG TỪ GIẬN

Ở với Bô-tê con Bạch-nha trở nên một con quỉ hung ác... (chi tiết về cảm lòng)

TRONG KHÁNG NGHỊ VỀ VIỆC GIẢI BỐCH-VIỆP

Hội đồng lập pháp Ấn độ... (chi tiết về kháng nghị)

AI BIẾT XIN CHỈ GIÙM

Tên tôi là Thái-thị-Khang... (chi tiết về tìm kiếm)

Ngày KỶ - NIỆM NHỊ-THẬP CHU-NIÊN

Nhân đến ngày 10 Janvier này là ngày KỶ NIỆM của Hội HƯƠNG-KY PHOTO 84... (chi tiết về kỷ niệm)

CẢM LÒNG TỪ GIẬN

Ở với Bô-tê con Bạch-nha trở nên một con quỉ hung ác... (chi tiết về cảm lòng)

TRUNG-HUẢ

Hương-cảng, 12 Janvier... (chi tiết về Trung Hoa)

AI BIẾT XIN CHỈ GIÙM

Tên tôi là Thái-thị-Khang... (chi tiết về tìm kiếm)

Ngày KỶ - NIỆM NHỊ-THẬP CHU-NIÊN

Nhân đến ngày 10 Janvier này là ngày KỶ NIỆM của Hội HƯƠNG-KY PHOTO 84... (chi tiết về kỷ niệm)

CẢM LÒNG TỪ GIẬN

Ở với Bô-tê con Bạch-nha trở nên một con quỉ hung ác... (chi tiết về cảm lòng)

TRUNG-HUẢ

Hương-cảng, 12 Janvier... (chi tiết về Trung Hoa)

VĂN-HÓA-LANG

Số 16
Nguyễn-văn của Jack London
Giang-hạ dịch-thuật

Chương trình mới
Vị thần tiên - bạo

(Tiếp theo)

Lúc bây giờ Bô-tê mới đến nói chuyện mua Bạch-nha lại. Và lần này Bô-tê nói chuyện lấy rượu mà đãi chứ không nói đến tiền. Chẳng con Bạch-nha bây giờ mới chịu nói: "Thôi con Bạch-nha về anh rồi nào."

Hôm ấy Bạch-nha về trại không thấy Bô-tê nữa, trong lòng căm mắng. Nó bên năm ngất, hết sức khúc khoản tưởng như ai

đã cất cái cục đá nặng trĩu trên mình nó bấy lâu nay.

Nhưng nó nằm được một lát thì thấy chủ nó đi đến sẽ lấy giấy tờ ra choáng ngang qua cửa nó cất lại. Một lát thì lại nghe có tiếng người đến. Chính là Bô-tê. Bô-tê vừa bước vào trong trại thì Bạch-nha ngó về hướng ấy mà rống. Người kia đưa tay ra sẽ sẽ muốn sờ nó. Bạch-nha lại rống lớn lên. Cái tay kia càng hạ thấp xuống thì Bạch-nha càng nằm sấp xuống và càng xùng lông ra. Sau cùng Bạch-nha quá giận lấp mắt miêng, người kia lạnh lẽo dụt tay đi tránh khỏi. Bô-tê bên đó đi, đoạn một lát trở lại tay cầm một cái dài. Bô-tê bên cầm lấy cái dây cột Bạch-nha đi. Bạch-nha không chịu đi, nhưng phần thì bị chủ nó lôi, phần thì bị cái dài của Bô-tê, nên nó phải quay đầu đi theo.

Khi Bô-tê đi về đến nhà rồi, bên cột chốt Bạch-nha lại một nơi, rồi đi ngó. Bạch-nha đứng chờ đợi một giờ đồng hồ, rồi cần dài dây bỏ chạy về chỗ cũ, vì Bạch-nha chỉ biết có một chủ không sao chịu nhận

ở với Bô-tê. Chủ nó thấy nó về lại làm như cũ: cột nó lại rồi giắc trở qua giao cho Bô-tê. Bô-tê bây giờ cột lại hết sức chặt rồi mới khởi sự đánh, con Bạch-nha chủa hề khi nào bị trận đòn dài như thế. Chủ nó lúc trước đang giận mà đánh cũng không bị được.

Bô-tê chưa đánh nữa cho là thích lắm, cái đó là đánh khẻ ở của những hạng người khiêu nhục. Vì Bô-tê, thua sút người ta, bị người ta lấn lướt, nên nhà một vật yếu hơn mà thì thể cái lòng hung dữ.

Bạch-nha không biết vì sao mà Bô-tê đánh nó. Nhưng nghĩ cho kỹ lại đến những hồi chủ nó đi rồi trao giấy cho Bô-tê, và Bô-tê lại cột nó ở trại mình, thì nó hiểu rằng chủ nó muốn cho nó đi về với Bô-tê, và Bô-tê muốn nó ở với mình. Nó đã cần giấy mà chạy đó là đã trái với hai cái lệnh ấy, vậy nên phải bị phạt.

Tuy nhiên vậy nhưng cái lòng tự nhiên của nó mạnh hơn cái sự suy nghĩ ấy. Một điều trọng yếu của

cái lòng thiên nhiên ấy là lòng trung tín của nó đối với chủ nó. Nó tuy không thương chủ nó, nhưng tự nhiên cũng không muốn lừa chủ. Cái lòng trung thành ấy là đỉnh sẵn với giống giống nó, làm cho thú chủ nó bị chủ nó lừa, quên cả tự do của nó mà đi về với người.

Vì cái lòng muốn về với chủ nên Bạch-nha lại bỏ Bô-tê mà đi một lần nữa. Lần này khi chủ nó bắt giắc lại thì Bô-tê đánh cho không biết chừng nào mà kể, rồi đem về dùng giây xích dài mà buộc. Thôi lần này Bạch-nha hết phương trốn tránh nữa.

Ít ngày sau đó thì người chủ cũ của Bạch-nha vì nghĩ đến rượu rất lớn mà phải về quê, và bỏ xứ đi trở về. Bạch-nha bây giờ thuộc dưới quyền sở hữu của Bô-tê. Thì là cái đời của Bạch-nha lại phải về tay một vị thần hung ác, tàn nhẫn không khác một con thú là mấy. Nhưng con Bạch-nha chỉ biết rằng nó bây giờ phải ở với người chủ mới này và phải làm

theo như ý người này muốn, cũng như nó ở với người chủ trước vậy.

Chương trình mới
Cảm lòng từ giận

Ở với Bô-tê con Bạch-nha trở nên một con quỉ hung ác không ai bì. Nó bị giam một nơi sau trại, và mỗi ngày Bô-tê cứ đến chọc, đánh, làm cho nó tức giận, trở nên hung dữ. Bô-tê đã thấy rằng Bạch-nha mỗi khi thấy cười mình thì cảm phục, nên Bô-tê cũng dùng phương ấy mà chọc Bạch-nha. Cái cười của Bô-tê lại đáng ghét lắm, và mỗi khi cười thì Bô-tê lấy tay chỉ vào mặt Bạch-nha. Trong khi nóng giận Bạch-nha lại trở nên điên hơn chủ nó nữa kia.

Một ngày hôm qua Bạch-nha là kể thì dich của giống nó nó, bây giờ nó lại trở nên một vật thù địch đối với tất cả vật gì ở chung quanh nó. Cái con giận tức của nó là điên cuồng, không có suy nghĩ, mà cũng không có giới hạn. Nó giận cho cái giây xích buộc nó, giận cho người đi đường ngó vào cái chuồng nhỏ

tho cho con chó đi theo người ấy, ngó vào nó mà cười, tưởng như thể là chủ nó. Nó ghét cả cái chuồng nhỏ đó, lại sau càng nó ghét chủ nó là Bô-tê.

Nhưng Bô-tê làm như vậy không phải là không có mục đích. Một ngày kia, thấy có nhiều người đi ra trắng đứng chung quanh cái chuồng nó bị nhốt. Khi một lát thấy chủ nó tay cầm một cái dài lớn mở cửa chuồng, nó sẽ lấy cột chủ nó. Bây giờ nó có thể đi đi trong chuồng và ngó thấy người ở ngoài, nó muốn nhảy lại gần. Trong cái thần minh nó bây giờ mạnh mẽ to lớn và dữ tợn lắm. Cái cửa chuồng lại mở ra một lần nữa. Bạch-nha đứng đứng chờ, chặc có chuyện gì khác thường sẽ đến. Mà nó nghĩ không sai: cửa chỉ mở hé ra, có một con chó giữ nhà rất lớn bước vào rồi cái cửa kia đóng lại.

(Còn nữa)

Hôm 15 Janvier Thượng nghị viện... Hâm 15 Janvier Thượng nghị viện...

thành việc với đó; trái lại ông Mcwinko... thành việc với đó; trái lại ông Mcwinko...

Dảng xã hội

Với Chính phủ
Paris, 19 Janvier. - Hội nghị đảng xã hội...

Việc giúp những người bị thiệt hại vì năng hạn
Washington, 19 Janvier. - Tổng thống Hoover...

Vấn đề liên Âu tại Quốc tế liên minh hội
Geneve, 18 Janvier. Hôm thứ bảy tức 11 giờ...

CÔNG NGUỆ NƯỚC NHÀ

Muốn khỏi ăn nắng
Muốn da mặt mịn
Muốn đầu khỏi gàu
Muốn trẻ sạch sẽ
Muốn hợp vệ sinh

SÀ - PHÒNG THƠM "RÔNG - NAM"

(Sapon Dragon d'Annam pour la Toilette) của hiệu Nguyễn-Quang-Tiến và Hách-Giá...

HỘI HÀO-HƯNG ĐỔI CÁCH ĐI ĐƯỜNG LẠI RẤT TIỆN LỢI

Thưa quý ông quý bà, Bản Hội đã mở các chi điểm từ Tourane đến Nha Trang...

Xin lưu ý:
Xe chỗ nào nhiều và giá rẻ?
Xe nào đẹp, máy lại tốt?
Xe nào chauffeur giỏi?
Xe nào tiếp rước bộ hành rất lịch sự?

XE HÀO-HƯNG

Vậy xin quý ngài chiếu cố giúp cho HÀO HƯNG cho được vững bền cũng là việc thương trường của người Annam mới học đời.

Advertisement for Hào-Hưng medicine featuring an image of a deity and text: **THUỐC BỒ PHÔI**, **Hiệu THÂN-TIÊN**, **Môn thuốc Thân tiên**.

BỆNH LẬU MỚI BỊ! BỆNH LẬU KINH NIÊN! AI LÀ NGƯỜI CÓ BỆNH??

Lậu mới bị. - Tiêu tiện nóng, buốt, có nhiều mủ dưng ba lọ...
Lậu kinh niên. - Tiêu tiện nước đục hoặc vàng, mỗi buổi sáng có đi một tý...

Thư và Mandat xin gửi:
NGUYỄN - TỬ DIT SINH - HUY
N° 44 Rue de la gare - VINH

HÀNG TƠ LỤA

Nhà máy dệt FLACHET LEVANNHAN & C° ở Huynh-kim gần Bình-dịnh có dệt các thứ hàng loãn tơ giấy hơn hàng ngoại - quốc...

MAGASIN DE SOIERIES TÂN LỢI

Bản-hiệu bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải như là: khăn, xuyên, trừn, cầm-nhung, cầm-châu v... Hàng thiết kế, thiết bền, hàng nhuộm đen mướt đến rách không hề sợ phai trôi.

MỚI CHÉ RA

Các ngài buồn giận nên chú ý!
Bản hiệu mới chế ra khăn giấy này bằng vải trắng, 46 băng Crepe Anglaise...

MUỒN : MAU ĐƯỢC MẠNH KHỎE ?

thì nên dùng Bác-Ti-ánh-Dược của hiệu : Tạo-nhơn-Đường Hocmôn là danh tiếng
NAM - KỶ THÀNH CÔNG BẮC THÀNH ĐƯỢC
1) THÂN-HIỆU TẾ HẠI HOÀN, chủ trị các chứng phong tê bại liệt...

Một nhà đại-ly thuốc Nam ở Huế

Nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG Nam-Định, là nhà làm thuốc đã nổi tiếng khắp Đông - Dương, xa gần ai cũng hoan nghinh và ngợi khen...

Thuốc cai nha-phiên cải-lương

Cánh đã từng qua cái cánh nghìn, Chứa chứa hủi hủi mấy mươi niên, Đền khêu thí-nghiệm công bao quán, Sách thuốc linh-lương đã cứu nghìn.

BAC - NINH Bệnh quý đã có thuốc tiên!!

Hôm 15 tháng 1 năm 1930, tại thành phố Vinh, tỉnh Nghệ An, có một người bệnh...